

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. VII. Præceptio septima & ultima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

eat, sic omnis ad te conversus, & a te respectus impossibile est ut mereat.

§. VI. Tres alia preceptiones,

4. Amor puritatis & Virginitatis.

IV. **A**mor Puritatis & Virginitatis. Hanc preceptionem prioritate ac ordine connectimus. Christus de cruce Matrem Virginem, Joanni virgini commendavit. Nemo speret filium se permanurum hujus Matris, nisi ipse permaneat amator & cultor puritatis. Pulchra est hæc Virgo ut luna, imò pulchrior quàm luna, & macula non est in illa, nec amare potest libidinum fordibus maculatos. Q. Metellus, Valerio teste, Urbanus Prætor Verilio juveni, quòd vitam impuram ageret, bonorum possessionem secundum testamenti tabulas non dedit, ne aut mores illius approbaret, qui fortunas suas in stabulum contaminatum projecerat, aut ne illi tamquam integro civi jura redderet, qui se ab omni honesto vita genere abruperat. Si tantam honestati reverentiam habent idololatæ, ut lascivo juveni paternam hereditatem jure negent, nil profectò hereditatis speret à Virginum Virgine, qui præmortui pudoris homo & puritatis osor libidine vitam inquinavit. Impuros odit & arcet hæc Virgo. Casta placent superis. Hinc Egidius Francisci Assisiatis tertius afflecla illud ore sapius verfabat: Quod nos Deo magis commendat, eiq, charos reddit, nisi illa in omni castitas, que sensus omnes custodit? Evigilet hic cujusque conscientia, & sibi ipsa occinat Paulinum illud: Caro & sanguis regnum Dei possidere non possunt. Qui seminat in carne sua, de carne & metet corruptionem. Secundum carnem vivere, est mori.

Valer. lib. 7. cap. 7.

Lascivo B. Maria non su. cur. it.

Serius tom. 2. die 23. Aprilis.

1. Cor. c. 15. v. 50.

Galat. c. 6. v. 8.

5. Animus ad Christi calicem bibendum promptus. Hæbræus Rex David quàm capax poculum felle plurimo mistum latus ebibit? Annis compluribus sine regno mittum latus ebibit? Rex fuit, in perpetuo mortis metu, inter assiduas Saulis insidias silvam è silvâ, montem è monte, specum è specumutans, famem & sitim toleravit. Regno demum potitus quantis bellorum turbis, calamitatibus quantis exercitatus est? Amnon filius domum regiam incensans, vitium forori obtulit, Amnonem Absalon super mensam jugulavit, parentem David folio pulsum ingenti exercitu infectus ad quercum capillis inharecens tribus lanceis confossus perit. Non desuit fames horrenda, quæ triennium occupavit. Hanc secuta est pestis non adeò diuturna, sed nimium læva, quæ triduo septuaginta millia hominum extinxit. Ita clades cladem excepit. Sed istas totque alias ærumnas poculum salutis nominans, Calicem salutaris accipiam, inquit, & nomen Domini invocabo. Hanc felle spumantem pateram accepit animo alacri, & impiger hausit. Animus erectus, alacer, promptus, Deo que fidens omnia triumphat mala. Inter pugiles olim jactabatur notum illud: Jam pæne vicit, qui gladium animosè strinxit. Animo frangi, est velle vinci. Ah quæ res animo frustrâ reluctante calicem saluberrimum averlamur! Augustinus ad bibendum & patientiam efficacissimè animans, Fili, ait, si sub tuis afflictionibus plores, pie plora, nam quod patieris, medicina est, non poena. Noli attendere, quam poenam habes in mundo, sed quem locum in testamento. Merum aurum, non verba. Augustini monitum Juditha vidua celesti oratione confirmans, Quomodo, inquit, pater noster Abraham tentatus est, & per multas tribulationes probatus, Dei amicus effectus est. Sic Isaac, sic Jacob, sic Moyses, & omnes qui placuerunt Deo, per multas tribulationes transferunt fideles. Illi autem qui tentationes non susceperunt cum timore Domini, & impatientiam suam, & improprium murmuracionis suæ contra Deum protulerunt, exterminati sunt ab exterminatore: quemadmodum latronum alcer, qui calicem quidem amarissimum bibit, sed bibit in vitus, & idèd cum salutis dispendio. Accipe ergo calicem salutaris, accipe, & nomen Domini invoca. Animus ad patiendum pro Deo promptus vincit omnia.

Psal. 115. v. 4.

August. in Psal. 99.

Judith. c. 8. v. 22. & seq.

A VI. lucis memoria patientis Christi ac morientis. Hoc sciamus Christo Deo rem omnium esse gratissimam, cruciatuum suorum suæque mortis perpetem memoriam. Hinc pro inestimabili beneficio illud unum exigens, Hoc, inquit, facite in meam commemorationem. Recordemur, inquit Bernardus, misericordiam Dei, ut sit in ejus amorem accendamus. Revocemus in memoriam bona que tribuit nobis, & tormenta que pertulit pro nobis. Non est dubium quin illa Domini verba, Ecce filius tuus, Ecce Mater tua, è beatissima Virginis & Joannis memoriis nunquam abierint; hærebant ea pectore altissimo reposita, assidue æternumque memores erant tam moesta commutationis. Hanc ipsam Christi patientis memoriam commendans Paulus, Recogitate, inquit, cum quietem à peccatoribus adversum semetipsum sustinuit contradictionem. Hunc Dominum pro nobis passum die uno alteròve cogitare, non satis est. Recogitate illum, recogitate. Cruciatu & mors Christi, animo nunquam excidant. Causam adjuvens Paulus, Ne ne fatigemini, ait, animis vestris deficientis. Hoc homini Christiano in extremis summo erit solatio Christum crucifixum jugi memoriam coluisse. Hoc moribundum misericordie effigabit, si conscientia non reclamante possit dicere: Ecce Mater mea, quæ tantum in me beneficiorum contulit, cujus ego si non fui, saltem esse conabar filius. O Mater Dei, per Sanguinem & mortem Filii tui te rogatus apud filium deprecationibus, meam te Matrem esse occinat, & reo mihi veniam deposce. Ecce filius tuus, sed tantæ matris indignus: ô Mater misericordia, ne delesas me brevi cum morte succaturum.

Ita proflus, ita mortis hora horis omnibus in memoriam reducenda. Latet ultima hora, ut observentur omnes horæ; omnes igitur observandæ. Quod facile fiet, si patientis ac morientis Christi nunquam obliviscamur.

§. VII. Preceptio septima, & ultima.

C

VII. **H**umana voluntatis ad divinam integra confirmatio. En solem Dominum Jesum, sed solem nostram ex toto ad illum veritatem. De prodigiis vaticinatus Joel, Sol, inquit, convertetur in tenebras, & luna in sanguinem. Die morientis Christi sol justitie convertus est in sanguinem, & luna in tenebras. Sol sanguineus in cruce Christus, sub cruce Mater Christi heliotropium voluntatis fuit ad omnes Dei natus adeò parata, ut si defuisset qui Filium æterni Patris decreto crucifigendum in crucem attolleret, ipsa suis hoc manibus non recusasset exequi, ut divina voluntati fieret factis. Nimirum Abrahamum agere, & filium suam manente victimam sustinisset, si scisset id Deo placitum. Hæc summam Virginis beatissimæ conformitatem cum arbitrio divino Sueca vidua Birgitta his omnino verbis, quæ integrè adnumerabo, descripsit: Quando considerabam loca clavorum in manibus & pedibus, quos secundum Prophetas crucifigendos audivi, tunc oculi mei replebantur lacrymis, & cor meum quasi scindebatur præ tristitia. Cum verò considerarem potentiam Deitatis ejus, consolabar iterum, & pedibus, quod ipse sic veller, & sic expediret, & omnem voluntatem meam conformavi voluntati ejus. Sic semper erat lætitia mea dolore mixta. O quàm libenter posita fuisset in sepulchro viva cum filio meo, si fuisset voluntas ejus. En quàm fixis oculis Heliotropium istud solem suum respiciat! Hanc sanctimoniam normam viri feminæque complures didicerunt.

Elisabetha Pannoniæ Regina, Thuriogiæ Princeps, suam divinam voluntati tam arcto nexu conjungebat, ut mortuo marito Principe Ludovico diceret: Si ego amanissimum conjugem defunctum capillo vel unico possem è sepulchro evocare vivum, hoc tamen divine voluntati

voluntati non adeo placitum scirem, id profecto non facerem. Dicitur auro exarandum.

In nuperis illis Germaniæ bellicis turbis maximus Principum tam generosè dixit quàm sanctè: Dominus meus mihi & domui meæ plurima bona contulit: si ea iterum vult eripere, me ac meos punire, habet nos paratissimos ad excipiendam optimi Patris castigationem.

Cùm quadraginta Sebasteni Martyres rigente gelu prius in lacu frigidissimo collocati, dein fractis tibus in rogum essent præcipitati, & Melithon natu minimus negligere, ecce adest mater Spartana, & spirantem adhuc filium ad mortem subeundam animans, Mi fili, ait, sustine paulisper, ecce Christus ad januam stat, & expectat te. Mox eo in humeros sublato ad ceterorum cumulum magnis passibus contendit. Sed extinctum in viâ filium, Mater generosissima suis ipsa manibus in martyrum rogum iniecit. Divina Mater filium ad crucem profecuta, Patri eum obtulit, & velut in ignem iniecit mirâ suâ voluntatis ad divinam conformationem. Hæc ipsa nostrum omnium mater è celo nos inclamat: Filii sustinete paullulum: ecce Christus ad januam stat, luctantes adjuvat, vincentes coronaturus expectat.

Quidquid igitur in nos doloris aut mœroris immiserit Deus, & fortiter perferamus & constanter. Christo magis decorum est crucem pati quàm mereri.

CAPVT IV.

Quarta Christi morientis cygnea modulatio: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me!

Cum tres è Jobi cognatis, Eliphaz, Baldad, & Sophar, intellexissent sui consanguinei acerbos casus, officii causâ ad eum unâ properarunt. Conduxerant enim, ut pariter venientes viderent eum. Cùmque eleuassent procul oculos suos, non cognouerunt eum, & exclamantes plorauerunt, scissisq; vestibus sparserunt pulverem super caput suum in calum. Et sederunt cum eo in terrâ septem diebus & septem noctibus, & nemo loquebatur ei verbum: viderunt enim dolorem esse vehementem.

Patientissimus Job noster Dominus IESVS in Calvarie sterquilinio sedit percussus ulcere pessimo, & non erat in eo sanitas. Si amici sumus, attollamus oculos, an nostrum hunc propinquum adhuc noverimus, scindamus non vestimenta sed corda nostra, spargamus caput cinere, sedeamus cum eo in terrâ, & videbimus dolorem esse vehementem, qualis non fuit in hominum ullo. Inter cruciatu Christi nihil luctuosius aut horrenius quàm ea vox, quâ Dei Filius se à Deo, ab ipso Patre desertum proclamavit. Ergo hæc ipsa Christi verba, Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me! hoc capite explicanda.

§. I. Quare derelictus sit Christus.

Cum Chrysofomo dixerim: Exhorrescat cælum, & contremisat terrâ ad illas tam lugubres innocentissimi hominis voces. Et quomodo sese continere poterunt Angeli, qui Heliodorum prædonem templi gazophylacio imminente flagris probè multatum eiecerunt è templo? Et vivum illud sanctissimumque templum in cruce tam truculenter vastari, excindi, solo adæquari sinunt. Videt hoc Pater, & silet; nullus Angelorum se movet, succurrit nemo. Hinc Christi voces: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Ah quare jam demum incipit queri? Tanta jam passus, nec minimum edidit querimoniam. Angores in oliveto sanguinem illi exprimunt, non queritur. Flagellis cæditur, ve-

Tom. II.

preto incingitur, per publicas vias ad crucem trahitur, suismet vestibus exiuit, in crucem suffigitur, nec verbulo injurias & dolores queritur. Unde igitur isti tam mœsti ac feriquiritas? Ordine succincto causas aperiemus.

I. Causa: Jessæi carminis oraculum erat complendum. Rex David, Christi archetypum, clamabat olim: Deus, Deus meus, respice in me, quare me dereliquisti. Hunc totum Psalmum existimant præci Patres à Christo in cruce silentio pronuntiatum.

II. Innocentiæ testandæ hoc dictum. Latrones de seipulis interrogare non poterant, Cur in crucem sublatus, cur deserti sumus? Vos quidem iustè, & factis digna recipitis: hic autem quid mali gessit? Hebræus Paltes canit: Non vidi iustum derelictum. Cur ergo derelinquatur iustissimus?

III. In membris suis derelictus Christus dixerit: Mi Pater, cur populum, è quo Mater & ego nati, repudias? Prævidit etiam Servator sua membra, Christianos miris modis vexandos, deserendos, excarnificandos, perimendos. Hos dolores jam senserat capta.

IV. Horrorem mortis, quem natura in horro mon-stravit, hunc etiam in clivo Golgothæo non dissimulavit. Num calix amarissimus usque ad fauces ebibendus: Deus meus, Deus meus in eo jam sum: fiat voluntas tua.

V. Verum se hominem, & cruce hærentem inter dolores summos ostendit. Alioquin afflictorum aliquis aut ægrorum forsitan objecerit: Christus ea facile ferre potuit; non sensit. Imò verò sensit quàm maximè. Hinc voces illæ lamentabiles. Hæc potissima tam acerbi planetis causa. Hæc enim Christus non ut actor comicus in theatro, sed ut homo derelictus jam jam moriturus ferè pronuntjavit.

VI. Ita cruciatu suos esse maximos testatus est, quales ab orbe nemò passus, nemo passurus. Nemo enim plures simul pertulit, nemo majores, nec ullus tenior fuit aut sensilior corporis constitutio. Quod clarissimè Thomas Aquinas asserens his ipsis verbis, Dolores inquit, quos Christus passus est, omnes exceperunt dolores, quos homines pati possunt in hac vitâ. Non modò propter passionis acerbitatem & generalitatem, verum etiam propter Christi patientis constitutionem, & voluntariam dolorum assumptionem, quæ secundum quantitatem sui proportionata fuit. Multa tulit Jobus, sed plura Christus, verè vir dolorum. Multa tulit paralyticus, qui annis triginta octo decubuit; multa Lazarus est perpeffus: sed plura & graviora Christus. Ille ulceribus plenus, hic merum ulcus, vulnus merissimum: vir dolorum omne genus doloris & mœroris toleravit Christus, exceptis solis inferorum tormentis. Hoc testantur inhaerentes vertici spinæ, hoc vultus livor & tumor, hoc exhausta genæ, hoc humeri à columnâ & cruce sauci, hoc manus pedesque clavis fixi, hoc omne corpus flagellis laceratum, hoc omnia membra, ut in testudine fides, distenta; nihil non læsum & ulcerotum, vir dolorum.

VII. Animus omni solatio destitutus. Aegrimonia & mentis dolor omnem corporis dolorem superat. Acerba pati, simulque solatiis omnibus orbari, pondus intolerabile. Aeger animi & in angustias adductus credit se pondus orbe ipso gravius portare. Videri poterat Christus patientissimus divinis solatiis inundatus, pleraque sine acerbo sensu perpeti. Aliter erat. Ut igitur luculenter ostenderet se solatiis prorsus omnibus subductis passum, in horro sanguine sudavit, in ligno se derelictum exclamavit. Nihil erat in acerbissimis tormentis levamenti, nihil nec solatioli quidem, nihil fomenti. Omnia inpedis solabilia. Nulpiam nec capiti, nec manibus aut pedibus, nec tergori nec cordi quies. Effigiem hujus est cernere in Job vociferante: Pharetram suam aperuit, & affluxit me. In memetipso marcescit anima mea, & possident me dies.

Causæ cui Christus se derelictum queritur: 1. Jessæi carminis oraculum erat complendum. Ps. 21. v. 2. 2. Innocentiæ testandæ hoc dictum. Ps. 36. v. 35. 3. In membris suis derelictus Christus dixerit.

4. Horrorem mortis in clivo Golgothæo non dissimulavit. 5. Verum se hominem & cruce hærentem inter dolores summos ostendit.

6. Ita cruciatu suos esse maximos testatus est. Thom. parie 3. q. 46. art. 6. conclus.

7. Animus omni solatio destitutus.

Job cap. 30. v. 11-16. 19. 20. & 21.

M m 2